

**UCHWAŁA NR XV/74/2016
RADY GMINY W DWIKOZACH**

z dnia 21 stycznia 2016 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Innych Uzależnień na 2016 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm./, art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm./, art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm./ oraz art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390/

Rada Gminy w Dwikozach uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2016 r., stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4.

Uchwała podlega ogłoszeniu zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie.

Przewodniczący Rady Gminy
w Dwikozach

Marek Koziel

Załącznik do Uchwały Nr XV/74/2016

Rady Gminy w Dwikożach

z dnia 21 stycznia 2016 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2016 rok.

§ 1.

Wprowadzenie

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na około 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie na około 2,5 mln /dane z raportu badań Instytutu Psychiatrii i Neurologii- Warszawa 2012/. W rodzinach z problemem alkoholowym wychowuje się około 1,5 mln dzieci. Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, które w Polsce diagnozuje się na podstawie Międzynarodowej Statystyki Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych – Rewizja X/ ICD X /. W procesie diagnozowania uczestniczą lekarze psychiatrzy, lekarze specjaliści psychoterapii uzależnień i psychologowie z doświadczeniem klinicznym. Do ostatecznego postawienia rozpoznania uzależnienia od alkoholu uprawniony jest lekarz. Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu, farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych oraz leczenie współistniejących zaburzeń. W Polsce na liście leków zarejestrowanych w leczeniu uzależnienia od alkoholu znajdują się cztery substancje, jednak nie wykazują satysfakcjonującego efektu terapeutycznego, dlatego zalecane jest, aby poza leczeniem osoby uzależnione angażowały się również w ofertę ruchów samopomocowych. Chodzi o to, aby systematycznie uczestniczyły w mityngach Anonimowych Alkoholików /AA/ oraz w zajęciach organizowanych przez stowarzyszenia lub kluby abstynenckie.

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii zakłada, iż większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowanych na poziomie samorządów gminnych. Podstawą prawną jest ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm./, ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii /tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 124 ze zm./ oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390/.

Zgodnie z treścią tych ustaw samorzady gmin posiadają kompetencje do podjęcia działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz innych uzależnień np. internet, hazard, gry, itp. Gmina z racji dysponowania wiedzą o problemach swoich mieszkańców oraz o dostępnych zasobach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do społeczności lokalnej. Działania te ujmowane są w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień.

Zadania gminnego programu sfinansowane zostaną ze środków pochodzących z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Środki z opłat służą również sfinansowaniu przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałaniu innym uzależnieniom, o których wcześniej wspomniano, a które to zjawiska pojawiają się i stanowią duży problem. Oprócz w/w opłat odrębnymi źródłami finansowania programu uzależnień mogą być dodatkowe środki pochodzące z dochodów własnych Gminy Dwikoży.

§ 2.

Cele programu

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień jest ograniczenie spożycia alkoholu i używania narkotyków, przeciwdziałania przemocy i innym uzależnieniom oraz rozwiązywania związanych z tym problemów. Zadania ujęte w nim skoncentrowane są na rozwijaniu i popieraniu działalności informacyjnej i kulturalnej podejmowanej w celu informowania

społeczeństwa o szkodliwości alkoholu i narkotyków oraz prowadzeniu działalności wychowawczej i zapobiegawczej polegającej w szczególności na:

1. Promocji zdrowego stylu życia poprzez uprawianie różnych dyscyplin sportu,
2. Zapewnienie pomocy /w tym psychologicznej/ osobom uzależnionym i członkom ich rodzin,
3. Wspieraniu działalności placówek prowadzących działalność zapobiegawczą w środowiskach zagrożonych uzależnieniem,
4. Zapobieganie i przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom związanym z nadmiernym spożywaniem alkoholu,
5. Informowaniu o szkodliwości środków i substancji psychoaktywnych, których używanie może prowadzić do narkomanii oraz o narkomanii i jej skutkach,
6. Doprowadzenie do zmniejszenia ilości popełnianych przestępstw pod wpływem alkoholu, narkotyków i innych uzależnień.
7. Ochrona przed przemocą w rodzinie, w której występują problemy uzależnień oraz prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie /terapia, działania edukacyjne, współdziałanie z OPS/,
8. Podejmowaniu i wspieraniu działań lokalnych oraz innych inicjatyw społecznych związanych z przeciwdziałaniem i profilaktyką uzależnień.
9. Uniezależnienie się osób od opieki społecznej oraz poprawa stanu zdrowia osób uzależnionych.
10. Tworzenie bazy materialnej i merytorycznej dla realizacji programu, w tym wyposażenie wiejskich świetlic środowiskowych.

§ 3.

Analiza sytuacji w gminie dotycząca problemów uzależnień

1. Liczba mieszkańców – 8 920, w tym:
 - 1) nieletnich – 1 462, co stanowi 16,39 % populacji
 - 2) uczni szkół podstawowych – 499,
 - 3) uczni gimnazjum – 274,
 - 4) przedszkolaków 233
2. Stopa bezrobocia według Obwieszczenia Prezesa GUS z dnia 27 września 2015 roku - stan na dzień 30.06.2015 r. wynosi:
 - 1) w kraju – 10,2 %
 - 2) w województwie świętokrzyskim – 12,9 %,
 - 3) w powiecie sandomierskim 9,3 %
3. Z terenu Gminy Dwikozy na dzień 30 listopada 2015 r. według statystyk przekazywanych przez Powiatowy Urząd Pracy do MPiPS zarejestrowano:
 - 1) 349. osób bezrobotnych, w tym 196. kobiety,
 - 2) 27. osób z prawem do zasiłku, w tym 16. kobiet
 - 3) osoby będące z szczególnej sytuacji na rynku pracy to:
 - a) 304. Bezrobotnych,
 - b) 150. to osoby do 30 roku życia,
 - c) 191. osób - długotrwale bezrobotnych.
 4. Na terenie gminy funkcjonuje 28. punktów sprzedaży napojów alkoholowych w tym:
 - 1) Napoje alkoholowe do 4,5% sprzedawane są w 27. punktach.

- 2) Napoje alkoholowe od 4,5% do 18% sprzedawane są w 26. punktach.
- 3) Napoje alkoholowe powyżej 18% sprzedawane są w 22. punktach.
- 4) Napoje alkoholowe - wina własnej produkcji – sprzedawane są 1. punkcie
- 5) Jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada na 318. mieszkańców.

5. W punkcie konsultacyjnym przy Urzędzie Gminy w Dwikozach w 2015 roku udzielono ogółem 141. porad, w tym w szczególności:

- 1) dla osób uzależnionych i członków ich rodzin – 115.
- 2) dla sprawców przemocy domowej na tle alkoholu – 26.
- 3) 3 osoby skierowano do Poradni Zdrowia Psychicznego.
- 4) w miarę potrzeby odbywano wizyty domowe,
- 5) na bieżąco prowadzono rozmowy motywujące,

6. Miejskowa policja odnotowała na terenie gminy w 2015 roku: ogółem 64. zdarzenia, w tym: 25. to zatrzymani nietrzeźwi kierowcy, 3. to osoby pod wpływem narkotyków, 2 osoby to sprawcy przemocy domowej.

7. Klientami Ośrodka Pomocy Społecznej w Dwikozach w I półroczu 2015 r. byli:

- 1) 59. rodzin z 144. osobami z powodu ubóstwa,
- 2) 104. rodzin z 326. osobami z powodu bezrobocia,
- 3) 52. rodziny z 131. osobami z powodu ciężkiej i długotrwałej choroby,
- 4) 100. rodzin z 227. osobami z powodu niepełnosprawności,
- 5) 15. rodzin z 95. osobami z powodu wielodzietności,
- 6) 82. rodziny z 381. osobami z potrzebą ochrony macierzyństwa,
- 7) 3. osoby z powodu bezdomności.

8. Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego ogółem 20. rodzin z 81. osobami, w tym w szczególności:

- 1) Rodziny niepełne 11. z 30. osobami,
- 2) Rodziny wielodzietne 7. z 41. osobami,

9. Trudność przystosowania do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 2 osoby.

10. Do Gminnego Pełnomocnika wpłynęło 26 wniosków o leczenie odwykowe, osoby te zostały skierowane na terapię, sporządzono i złożono do Sądu 7. wniosków o leczenie.

§ 4.

Działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych uzależnień, w tym narkomanii

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.

- 1) Działalność punktu konsultacyjnego, oraz grup wsparcia mających na celu motywowanie do podjęcia terapii zarówno osób uzależnionych jak i członków ich rodzin, oraz udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu, motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany wzoru picia oraz rozpoznanie zjawiska przemocy domowej i udzielanie wsparcia i pomocy.
- 2) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Innych Uzależnień, w tym:
 - a) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
 - b) kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych,

- c) rozmowy z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin, wstępne motywowanie do podjęcia terapii i leczenia,
 - d) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
 - e) wspieranie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - f) współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, dyrektorami placówek oświatowych, poszczególnymi sołectwami oraz innymi podmiotami,
- 3) Dofinansowanie działalności klubu integracji społecznej, w tym klubów AA.
 - 4) Dofinansowanie działalności świetlic środowiskowych poprzez zakup wyposażenia.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- 1) Współdziałanie w tworzeniu wszelkiego rodzaju grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności grupy dla współmałżonków osób uzależnionych
- 2) Działalność świetlic i pomoc w realizacji programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemami uzależnień,
- 3) Zapewnienie poradnictwa i konsultacji w Punkcie Konsultacyjnym,
- 4) Dofinansowanie form spędzania wolnego czasu dzieciom z rodzin dotkniętych problemami uzależnień /wszelkie formy z programem profilaktyki uzależnień/,
- 5) Dofinansowanie dożywiania dzieci z rodzin dotkniętych problemami uzależnień.
- 6) Współpraca z zespołami interdyscyplinarnymi w zakresie skutecznego reagowania na informację o przemocę w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla młodzieży i dzieci, w tym:

- 1) Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także podejmowanie działań edukacyjnych dla rodziców,
- 2) Rozpowszechnianie broszur, ulotek oraz plakatów w placówkach oświatowych, punkcie konsultacyjnym, świetlicach środowiskowych i innych miejscach w gminie,
- 3) Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych organizowanych przez dzieci i młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych,
- 4) Edukacja publiczna w zakresie problematyki uzależnień, w tym prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz monitorowanie skali problemów.
- 5) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców oraz działań interwencyjnych i kontrolnych przestrzegania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia.
- 6) Inicjowanie i wspieranie wszelkich działań na rzecz ograniczenia populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie oraz osób biorących narkotyki.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień:

- 1) Dofinansowanie w oparciu o jasno sformułowane kryteria działalności podmiotów realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz ich skutków,
- 2) Współpraca i wspieranie inicjatyw instytucji statutowo działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień,
- 3) Współorganizowanie imprez kulturalno-sportowych, konkursów oraz innych przedsięwzięć mających na celu propagowanie wzorców trzeźwego stylu życia,
- 4) Wspieranie i dofinansowywanie miejsc do uprawiania sportu, rekreacji i zabaw, doposażenie świetlic środowiskowych w niezbędny sprzęt i materiały.

- 5) Dofinansowanie transportu na pozalekcyjne zajęcia sportowe mające na celu popularyzowanie zdrowego stylu życia jako antidotum na nudę i ryzykowne zachowania organizowane przez różne podmioty.
- 6) Dofinansowanie udziału w obozach, koloniach, zimowiskach, mityngach terapeutycznych, itp. z programem profilaktyki i zapobiegania uzależnieniom.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- 1) Przeprowadzanie kontroli przez gminną komisję punktów sprzedaży alkoholu w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim lub nietrzeźwym.
- 2) Prowadzenie kontroli przypadków łamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz informacji o sponsorowaniu różnego rodzaju imprez przez producentów lub dystrybutorów napojów alkoholowych.
- 3) Spotkania z podmiotami prowadzącymi handel alkoholem.
- 4) Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- 5) Wydawanie opinii dotyczących nowo powstałych punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

- 1) Realizacja tego zadania będzie odbywać się poprzez wspieranie innych przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz reintegracji społecznej osób uzależnionych i członków ich rodzin np. klubów integracji społecznej, w tym klubów AA oraz grup wsparcia.

§ 5.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Innych Uzależnień

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Rada Gminy jest zobowiązana do określenia w „gminnym programie” zasad wynagradzania członków gminnej komisji.

2. Wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Innych Uzależnień w Dwikozach za udział w posiedzeniach komisji, za udział w czynnościach kontrolnych oraz innych czynnościach związanych z wykonywaniem zadań komisji ustala się miesięcznie w wysokości:

- 1) Dla członków komisji – 70,00 złotych
- 2) Dla zastępcy przewodniczącego komisji – 90,00 złotych
- 3) Dla przewodniczącego komisji – 120,00 złotych

3. Wynagrodzenie będzie wypłacane po uprzednim sporządzeniu listy płac przez pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów uzależnień i potwierdzeniu udziału w pracach komisji.

4. Za każdą nieobecność w okresie rozliczeniowym z kwoty wynagrodzenia zostanie potrącona część wynagrodzenia obliczona proporcjonalnie do zaangażowania w pracach komisji.

5. Pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów uzależnień współdziała z komisją, prowadzi obsługę prac komisji oraz bierze odpowiedzialność za realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na terenie gminy.

6. Pełnomocnik prowadzi statystykę niezbędnych danych, /w tym monitoruje skalę problemów w lokalnym środowisku/ do opracowania programu, sporządza sprawozdania oraz dokonuje rozliczenia poniesionych wydatków oraz merytorycznej realizacji zadań określonych w „gminnym programie”.

§ 6.

Zasady finansowania zamierzeń programowych

1. Środki na realizację gminnego programu pochodzą z następujących źródeł:

- 1) środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 2) środki mogą pochodzić z budżetu gminy przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustaw: o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz narkomanii i przemocy w rodzinie.
- 3) Środki te znajdują się w osobnych rozdziałach w strukturze budżetu gminy.

2. Poza zadaniami określonymi w programie środki, o których mowa w pkt. 1 mogą być przeznaczone na inwestycje i remonty obiektów związanych z realizacją programu oraz zatrudnienia w tym celu niezbędnej kadry.

§ 7.

Preliminarz dochodów i wydatków na realizowanie gminnego programu profilaktyki oraz rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych uzależnień w 2016 roku.

1. Planowane dochody: łącznie 80 000,00 zł, w tym:

- 1) plan środków uzyskanych w 2016 roku z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych 80 000,00 zł,
- 2) środki pozostałe z 2015 roku – zostaną wprowadzone po sporządzeniu bilansu,

2. Planowane wydatki na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych uzależnień: 80 000,00 zł, w tym:

- 1) Na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – 75 000,00 zł
- 2) Na przeciwdziałanie narkomanii – 5 000,00 zł

3. Szczegółowy podział wydatków programu w wysokości – 80 000,00 zł:

- 1) Wynagrodzenia osobowe pracowników /gminnego pełnomocnika uzależnień oraz sprzątaczkę punktu konsultacyjnego przy UG Dwikozy/ - 20 400,00 zł,
- 2) Składki na ubezpieczenie społeczne /pochodne/ - 3 507,00 zł
- 3) Składki na Fundusz pracy /pochodne/ - 500,00 zł
- 4) Wynagrodzenia członków GKRPA i IU – 6 720,00 zł,
- 5) Dofinansowanie dożywiania dzieci z rodzin z uzależnieniem - 8 000,00 zł,
- 6) Opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych /punkt/ - 600,00 zł
- 7) Zakup materiałów i wyposażenia, w tym: doposażenie świetlic, zakup wyposażenia i materiałów biurowych oraz środków czystości dla punktu konsultacyjnego przy Urzędzie Gminy w Dwikozach – 20 120,00 zł,
- 8) Zakup usług pozostałych, w tym umowa zlecenie terapia, usługi transportowe, programy profilaktyczne, szkolenie komisji, bieżące remonty, opłata z badania uzależnionych, terapia uzależnionych i członków ich rodzin itp. – 19 600,00 zł
- 9) Podróże służbowe /delegacje służbowe/ - 553,00 zł

Wydatki zawarte w ust. 3 niniejszego § dotyczą wspólnego programu zarówno profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jak i przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz innych uzależnień.